

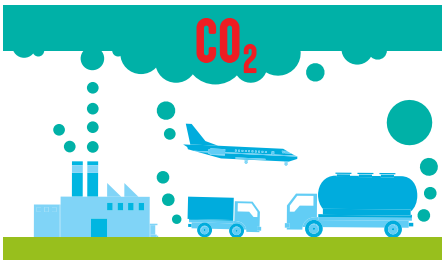
KLIMAATAKKOORD ←

LESBRIEF 1

MISSING CHAPTER

A

Iedereen gebruikt energie, de hele dag door. Zonder energie kunnen er geen auto's rijden, staan alle fabrieken stil en doen apparaten bij jou thuis het niet meer. We hebben energie dus heel hard nodig. Maar bij het opwekken van energie komen er vaak slechte stoffen in de lucht. En daar krijgen we steeds meer last van!

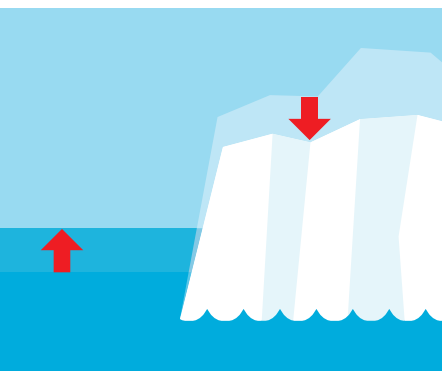
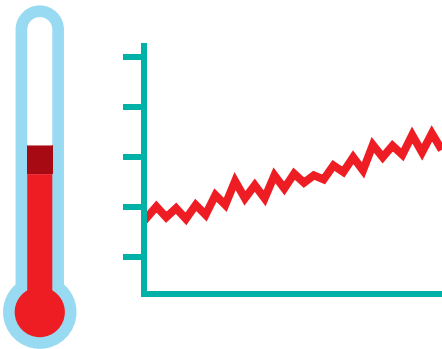
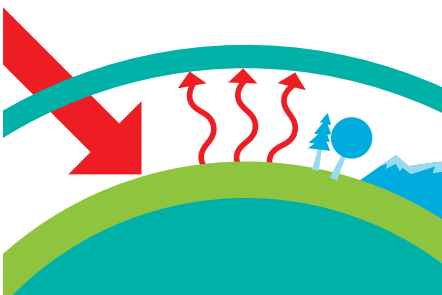

BROEIKAS

Bij het maken van energie worden er vaak brandstoffen gebruikt, zoals steenkool en olie. En daarbij komt er CO₂ (ook wel kooldioxide genoemd) in de lucht. Die CO₂ is niet giftig, maar blijft wel in de lucht hangen. En dat is een groot probleem.

Als je in een auto stapt die in de brandende zon staat, is het binnen bloedheet. De zon heeft de temperatuur in de auto flink opgewarmd en die warmte kan nergens heen.

Hetzelfde gebeurt met de aarde. De aarde heeft een dampkring, waar CO₂ in zit. Deze CO₂ werkt als een dun dekentje om de aarde: het zorgt ervoor dat een beetje van de warmte blijft hangen en niet de ruimte in vliegt. Maar door de CO₂ die vrijkomt bij het opwekken van energie, wordt die deken om de aarde steeds iets dikker. De warmte van de zon kan daardoor minder makkelijk weg. En daardoor wordt de temperatuur op aarde langzaam hoger.

STEEDS WARMER

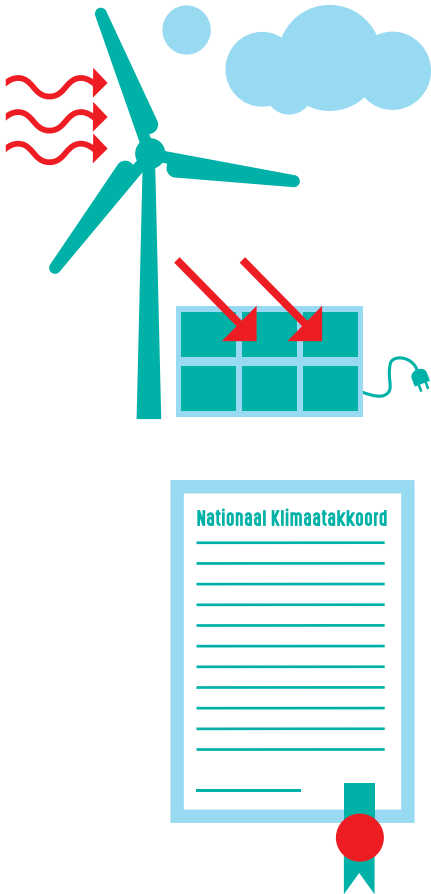
De temperatuur op aarde is in de afgelopen honderd jaar al 0,6 graad hoger geworden. Dat lijkt niet veel, maar als we daar niets aan doen, is de temperatuur over honderd jaar minstens drie graden hoger. Wat betekent het als de temperatuur zo hard stijgt? De Noordpool bestaat uit een enorm dikke laag ijs. Omdat de temperatuur op aarde stijgt, is

dat ijs langzaam aan het smelten. Tegelijkertijd stijgt ook de zeespiegel, waar heel veel landen op de wereld last van krijgen. Stukken van de kust kunnen onder water verdwijnen, bijvoorbeeld.

Door de opwarming en het smeltende ijs veranderen ook de luchtstromen, hoog boven de aarde. Daardoor kan het op sommige plekken opeens veel minder gaan regenen of juist veel meer. Er zullen vaker orkanen ontstaan, woeste stormen die alles op hun pad vernietigen. En doordat het overal iets warmer wordt, gaat Nederland Franse temperaturen krijgen. In Frankrijk wordt het nog warmer en in landen als Italië en Griekenland wordt het heel heet en valt er ook nog eens minder regen. Bomen en planten kunnen daardoor niet meer goed groeien en gaan sneller dood. Daardoor zullen ook diersoorten uitsterven, want hun voedsel verdwijnt. En omdat het op sommige plekken van de wereld nóg droger zal worden, kunnen daar oorlogen ontstaan om water.

ZUINIG MET ENERGIE

Als mensen slimmer omgaan met energie, komen er minder slechte stoffen in de lucht. Daardoor zal de temperatuur minder stijgen en blijft het op aarde voor iedereen veel fijner. Gelukkig zijn er steeds meer manieren om slim met energie om te gaan. Door zonnepanelen op het dak van een

huis bijvoorbeeld. Deze zetten het licht en de warmte van de zon om in energie. Windmolens maken energie van de wind, zonder dat er CO₂ in de lucht komt. Maar het zal nog een tijd duren voordat we genoeg van deze schone energie kunnen opwekken voor iedereen op de hele wereld.

KLIMAATAKKOORD

Twee jaar geleden hebben bijna alle landen van de wereld met elkaar afgesproken om aan de slag te gaan met een Klimaatakkoord. Ieder land maakt zijn eigen Nationaal Klimaatakkoord, waarin precies staat wat er wordt gedaan om te zorgen dat er minder slechte stoffen in de lucht

komen. Nederland is hard bezig met het maken van een Klimaatakkoord. Maar dat werkt alleen als zo veel mogelijk mensen meedoen!

ENQUÊTE

Morgen staat er op De Dag Vandaag een enquête. De resultaten van deze enquête worden meegenomen in de gesprekken rond het Klimaatakkoord. Klassen die de enquête invullen, maken kans op een bezoek aan het energiehuis (Enexis-huis) in Zwolle of Maastricht. Als voorbereiding op die enquête kunnen jullie deze opdrachten maken. Doen jullie morgen ook mee?

OPDRACHT 1

A OP WELKE MANIER KUN JIJ PRIMA BESPAREN OP ENERGIE? KIES MINSTENS DRIE ANTWOORDEN.

- De verwarming minder hoog zetten en een trui aandoen als het koud is.
- Minder lang douchen.
- Lampen uitdoen in kamers waar niemand is.
- Vaker de fiets pakken en je niet laten brengen met de auto.
- Erop letten dat apparaten echt uit staan als ze niet worden gebruikt.
- De koelkast niet open laten staan, maar weer snel dichtdoen als je er iets uit pakt.
- Niet elke dag vlees eten op brood of bij het avondeten.
- In de winter stoffen aantrekken als je thuis bent.
- De kraan niet laten lopen als je je tanden poetst.
- Je ouders vragen om een douchekop te kopen die zuiniger is met water.

B WAT IS VOOR JOU BELANGRIJK OF WAT HEB JE NODIG OM DIT OOK ECHT TE GAAN DOEN?

OPDRACHT 2

In het Klimaatakkoord worden afspraken gemaakt om te zorgen dat er minder CO₂ in de lucht komt. Die afspraken moeten natuurlijk ook echt worden uitgevoerd. Wat vindt jouw klas de beste manier om ervoor te zorgen dat iedereen zich aan deze afspraken houdt?